

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อศึกษา เรื่อง การพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาจากประชากร ดังนี้

1. ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 7 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 191 คน ดังนี้
 - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน
 - 1.2 ครู จำนวน 177 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 102 คน ประกอบด้วย
 - 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน
 - 2.2 ครู ได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยหลักความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดสัดส่วนเป็นร้อยละของประชากรทั้งหมด เพื่อเป็นตัวแทนในการศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2553 : 84-85) จำนวน 88 คน ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง			ร้อยละ
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม	
1. นูรพาพิทยาคาร	3	42	45	3	22	25	24.51
2. ศรีสวัสดิ์วิทยา	2	22	24	2	10	12	11.76
3. บ้านส่องนางใย	2	46	48	2	25	27	26.47
4. สามัคคีวิทยา	2	25	27	2	10	12	11.76
5. โพธิ์ศรี	2	12	14	2	7	9	8.82
6. บ้านค้อ	2	20	22	2	11	13	12.75
7. บ้านแมค	1	7	8	1	3	4	3.92
รวมทั้งสิ้น	14	177	191	14	88	102	100.00

3. ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้เชี่ยวชาญที่ใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

จำนวน 11 คน ประกอบด้วย รองนายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม จำนวน 1 คน นักบริหาร การศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน และตัวแทนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จากหน่วยงานอื่น จำนวน 1 คน ตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และตัวแทนครู จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ ผู้วิจัย ได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แยกเป็น 2

ลักษณะดังนี้

1.1 แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการการนิเทศ ภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า

(Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Type) ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย 5 ด้าน จำนวน 60 ข้อ ดังนี้

- 1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 10 ข้อ
- 1.2 ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีและสารสนเทศ จำนวน 10 ข้อ
- 1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 12 ข้อ
- 1.4 ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 10 ข้อ
- 1.5 ด้านกระบวนการนิเทศภายใน จำนวน 18 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

1.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษานโยบาย หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนตามกรอบแนวคิดการวิจัยได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีและสารสนเทศ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านกระบวนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.2.1 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Type) ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 63-69)

2.2.2 นำข้อมูลจากข้อ 1) มาสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้เชี่ยวชาญอภิปรายเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2.3 นำเครื่องมือการวิจัย เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อคำถามเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างภาษา สถิติและการวัดผลประเมินผล จำนวน 5 คน ดังนี้

2.3.1 ดร. กมล ทรายู วุฒิศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต (การบริหารจัดการการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างเนื้อหา

2.3.2 ดร. สมศักดิ์ นิลผาย วุฒิศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต (การบริหารจัดการการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างเนื้อหา

2.3.3 ดร. สมปอง มาตย์แท่น วุฒิศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต (การบริหารจัดการการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างทางภาษา

2.3.4 นายไสว ประภาศรี วุฒิสึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ หัวหน้าฝ่ายวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านสถิติและการวัดผลประเมินผล

2.3.5 นายสมหมาย โมฆรัตน์ วุฒิสึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและประเมินผลทางการศึกษา) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมด้านสถิติ การวัดผล และประเมินผล

3. หากคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

3.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และคำดัชนี ความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสาร ใช้เทคนิคการหาค่า IOC (Item Objective Congruence Index) นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ความเหมาะสมสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 117) นำไปปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้มีความสมบูรณ์ได้คำดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60-1.00

3.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามมาตรวจนับให้คะแนน วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.863

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ออกหนังสือถึงกองการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัยในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด และหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยโรงเรียนในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ทั้ง 7 โรงเรียน
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พร้อมแบบสอบถาม ไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามทั้งฉบับ ตรวจสอบให้คะแนนประเมินตามน้ำหนักของตัวเลือกที่เป็นคำถามในแต่ละข้อ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101-103) ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนน	ระดับคุณภาพ
5 มีค่าเท่ากับ	มากที่สุด
4 มีค่าเท่ากับ	มาก
3 มีค่าเท่ากับ	ปานกลาง
2 มีค่าเท่ากับ	น้อย
1 มีค่าเท่ากับ	น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 วิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101-103) ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมายมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
4.51 - 5.00 มีค่าเท่ากับ	มากที่สุด
3.51 - 4.50 มีค่าเท่ากับ	มาก

2.51 - 3.50 มีค่าเท่ากับ ปานกลาง

1.51 - 2.50 มีค่าเท่ากับ น้อย

1.00 - 1.50 มีค่าเท่ากับ น้อยที่สุด

1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามโดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

1.3 แบบสอบถามปลายเปิด ที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองใช้วิธีการแจกแจงความถี่แบบจัดกลุ่ม (Group Data) โดยวิเคราะห์เนื้อหา นำมาสรุปเรียงเป็นข้อตามความถี่จากมากไปหาน้อยในรูปแบบตาราง

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้เชี่ยวชาญ อภิปรายเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม นำมาวิเคราะห์เนื้อหาและจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - 2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้วิเคราะห์ t-test